

Marieme Ndiaye

Överlevnadstips till Interfem's makthandbok för unga kvinnor/ icke-binära och rasifierade

Du som läser detta och jag som skriver har någonting gemensamt. Vi båda står utanför normen i det samhälle vi lever och spenderar vår vardag i. Det är någonting som påverkar oss vare sig vi vill det eller ej. Det kan påverka oss direkt negativt genom att vi utsätts för utanförskap, diskriminering, fördomsfulla antaganden, särbehandling eller direkta trakasserier. Det kan också påverka oss indirekt negativt, dvs att någon i vår familj eller närstående till oss upplever något av det ovan nämnda. Det kan kännas svårt att kämpa emot dessa normer och beteenden från människor runt omkring oss som är subtila eller inte helt uppenbara men som vi ändå tar illa upp av. Min bästa överlevnadsstrategi är att själv eller tillsammans med andra i min sitta skapa tillfällen som ska påverka oss alla direkt positivt!

*Ämne, initiativ

Då tänker du kanske att- Hur dessa tillfällen kan skapas? Mitt svar är då att vi alla har någonting vi är bra på. Någonting vi brinner för eller kanske någonting vi är intresserade av och vill lära oss mer om. Sitter du nu och tänker att du inte har någon talang eller särskilt intresse så kanske du får daska upp dig och fråga en nära vän eller familjemedlem om vad de anser om saken.

I mitt fall är min talang och mitt intresse sång och musik.

*Gemenskap, forum

Hur får jag kontakt med likasinnade? Eftersom vi lever i en tid då människor lätt kan mobilisera sig genom

internetforum och sociala medier samt lätt orientera sig till rätt grupperingar pga många olika föreningar, organisationer och existerande initiativ inom olika områden så behöver det inte vara svårare än att söka inom sociala medier och med hjälp av andra sökverktyg för att få kontaktuppgifter till andra aktiva eller intresserade av det som just du vill utöva. Skulle det vara så att du nu har kommit på en helt ny idé som ingen annan har startat eller pratat om i något forum så kan det ju vara en bra idé att identifiera en grupp inom samma utanförskaps ram som du befinner dig i för att lägga ut din idé och ditt förslag för att sedan invänta svar från andra intresserade. I mitt fall fann vi varandra i en facebookgrupp som heter Afrogäris som är en separatistisk grupp för svarta och mixade kvinnor och ickebinära genom att en annan gruppmedlem lade ut en förfrågan.

*Vidare utveckling av projekt

När du väl har kommit på ditt intresse eller din talang och funnit andra som har samma intresse eller talang som du har så är det dags att ses. Det är här som den direkt positiva upplevelsen börjar. Håll i åtanke att bara för att ni tillhör samma utsatta grupp i samhället och har samma talang eller intresse så betyder inte detta att ni automatiskt kommer överens eller kommer att ha samma uppfattning om hur ni ska gå vidare med projektet. Men det viktigaste är att ni har funnit varandra och att det finns flera gemensamma nämnare! Utifrån detta kan ni alla diskutera upplägg, utveckling av

idéerna och om/ hur vidare ni ska ta idén vidare till en aktivitet som ska kunna gynna er alla positivt. Det finns mycket av stöd att söka i olika län och kommuner och inom olika nätverk runt om i landet. Sponsring och stöd kan behövas i form av; Pengar, material, lokal, mentorskap osv. Var inte rädd att be om hjälp, vi är många fler som har samma intresse av att just vår målgrupp ska få en direkt positiv upplevelse av samhörighet och utveckling.

Några fler positiva resultat som kan komma av mobilisering;

- Psykiskt välmående, bättre självkänsla
- Professionell och eller personlig utveckling
- Utvidgat professionellt nätverk
- Nya vänskapsrelationer
- Starkare röst inom ditt intresseområde
- Fysiskt välmående
- Upptäcka nya talanger hos dig själv
- Möjligheten att röra dig inom olika kretsar i samhället
- Minskar konkurrensen som man kan uppleva mellan rasifierade kvinnor

Med mycket mer..

Det är ett privilegium att vara omgiven av människor som ser ut som en själv, har samma bakgrund som en själv och som också har samma förutsättningar som en själv har. Jag tror att detta gör

skillnaden för många icke svenskar och rasifierade i vårt samhälle att alltid vara omgiven av en annan norm. Vare sig vi är medvetna om hur det påverkar oss eller ej. Detta privilegium har inte vi. Men vi har bra förutsättningar att skapa tillfällen för att fler av oss ska få njuta av detta privilegium. Bara att vara del av de som skapar dessa tillfällen tror jag är någonting som binder oss samman och utvecklar oss alla ännu mer än de som aldrig får vara med om att skapa alls.

Jag tror verkligen att om varje rasifierad kvinna på något sätt skapar ett positivt utbyte med minst en annan så kommer det till sist att kunna gynna oss alla.

CSR Konsult, Kommunikatör & Marknadsförare samt en av grundarna till Afrogäriskören.

Luwam Zeru

Sounds | Stories

SONG 12 - DON'T TOUCH MY HAIR

Before I knew how to put it in words, I tried to put it in words. My fear was that no one would understand the words. That my words were not important. That my words were an exaggeration. That my words had no history.

4

She had dark, long, thick and strong hair. It was naturally straight. She was my best friend. Her hair routine consisted of egg yolks and yoghurt, before schampoo and conditioner. That's how she got her hair. Surely, if I proceeded with the same hair routine my hair would be just like hers. I came home from kindergarten and stood in the kitchen with my mother while she was whipping up dinner. "Mom, Lana puts yoghurt and egg yolks in her hair. I want to do that too. I want her hair."

6

It was my first day. We entered the classroom. The building was old, the door was rusty. So rusty it made a creaking sound. We were late, me and my father. Heads turned as we entered the door. Nervous for being the only black girl in the class, the only black girl that was also late with her black father. A feeling of guilt and shame rushed over me. Negative attributes concurrent with a negative action. My hair, tied up in one single braid. My go to hair-do for the next coming years. Quick and simple. Another differentiation from the rest of my surroundings the coming six years.

11

In an era of Spice Girls and Melanie B aka 'Scary Spice', I was urged by my friends to let my hair out. Why would I let the "scary" out? In our "shooting for the stars" contest we had in school, me impersonating Melanie B, I decided to let it out. Luckily, we changed our contribution, the "scary" was not let out.

13

In a school with 800 students, less than 1% were black. In a physics class with eight rows. For one moment, I wished I had paid attention to the teacher rather than the conversation that suddenly spiraled south in a second. "Your hair is a bit like svinto, isn't it?". The gut-wrenching words numbed me. I was silent. Not a single word was sent back to his question. Instead, I ran out in tears.

15

I slowly embraced my soft combed out curls. Tied up in a high bun. "I'm rough and tough in my afro puff". We had a metal etched art piece at home. A woman etched in brass, she had my bone structure. Her hair, a high tied up bun. I was her.

17

Curlers and flat iron was the best friends I had asked for. Three hours. Three hours a week, 1095 hours a year, to make sure not a single hair strand had been missed by the heat of the flat iron. One out of those three hours were spent under a blow dryer, screaming to my hair to stay in check.

22

I chopped it off, the big chop, with added chemicals. The little hair that was left, was left to sit straight on my head. It wouldn't dare to curl up in any type of condition. The maintenance was shortened to one hour.

26

I shaved it off. Whatever was left, was un-treated. Never had the term 'wash'n'go', been applicable, until now! It was a breeze.

28

For a little more than a decade I had been chained and free at the same time. Free from the mouths of others, chained from the same others. I kept the positive comments close to my heart and buried the negative ones deep, so deep they're forgotten. "Can I touch your hair?" – Scared to deny, I often bent my head. I agreed someone the rights whilst denying myself my own rights. "Your hair is so cool, can I touch it?" "No." Her hand, piercing through my hair from the back. She grabbed and yanked. "Don't mind her" they said.

Solange uttered the words in a sweet and harmonic melody. They

understood them. Her words were important. Her words were not exaggerated. Her words had history.

"This Hair Is Mine"

Side Note: I do not in any way condemn any woman or man for wearing their hair however they want; with relaxer, with weave, a wig, bald, etc. This piece is written to show my perspective and the struggle I had to face to accept and love my hair in its natural state.

Carina Michele Do

Foto: Willy Do

Det är bara tiden som vet ifall vi ses igen

Där låg de och höll om varandra som om
det var sista dagen i deras liv
Tårarna föll ner för kinderna och ögonen
svullnade upp

Det var dags att släppa taget
Hur kunde de släppa taget när de höll om
varandra så hårt
Med tårarna som rinner och sängen blir ett hav
De ligger där och drunknar, drunknar ner i
varandras famn
Bland alla vätskor samlade från varandra

Fanns det ingen annan utväg
Kunde de inte göra någonting annat
Kunde de inte bara få vara tillsammans
Gränser kom i vägen
Gränser stoppar dem

När morgondagen kommer är det inte bara
sängen som är ett hav
När morgondagen kommer är det ett hav
emellan dom

Fast på två olika sidor
Fast för att det bara är en av dom som kan stanna
Det är bara en av dom som får stanna

Tillstånd
Uppehållsrätt
Vistelse
Visum
Alla dessa ord
Alla dessa betydelser
Vad betyder dessa ord
För mig kanske någonting helt annat än för dig
eller för dem

De tittar på varandra
Ögonen fortfarande fulla med tårar
Den ena säger glöm mig
Du förtjänar någon som kan vara där med dig

Fler tårar faller
Hur kan du säga någonting sådant
Vad ger dig rätten att säga dessa ord
Vad ger dig rätten att bestämma över vad jag
förtjänar

Det är ju inte dem som bestämmer
Det är ju inte dem som tar rätten
Någon har redan bestämt åt dem
Någon har redan gjort valet åt dem

Fortfarande i varandras famn somnar de tillslut in
med ögonen svullna
Och sängen fortfarande ett hav

Morgondagen kommer
På en lapp skriver hen
Det är bara tiden som vet ifall vi ses igen
Ta hand om dig
Lämnar ett läppstiftavtryck med läpparna
Och går

Det är bara tiden som vet
Detta kan ha varit sista gången de sågs
Detta kan ha varit sista gången de fick hålla om
varandra
Hen lämnar landet och vet inte om hen
återvänder

Det känns som knivar som huggs mot hjärtat
Det blöder
Hen blöder
De blöder
Det bildas sår

Det sägs att tid läker alla sår
Men hur kan ett sår läkas när det inte var menat
att bildas
När de inte vill släppa
När de vill vara kvar
När de vill hålla om

Hadil Mohamed

DRANK

Raise your hand if you've ever been labeled an Angry Black Woman simply for having an opinion or for calling someone out? It's a funny thing, wearing your oppression in plain sight, never being able to hide from it and yet, never be allowed to stand up for it without being punished.

We know that society judges people of color harder. We know that society punishes people of color harder. We know that society treats women like second class citizens. Knowing this and still having to function within the same society that oppresses us is enough to fuel rage. Still, I always check my feelings before an argument because I know that to rage freely would automatically label me as an Angry Black Woman, ultimately leading to my opponent being comfortable putting me back in that stereotype. And I can't afford to have my words labeled as nonsense when they only advocate equality.

Now, raise your hand if you're comfortable being an Angry Black Woman! And not the type that obeys by the stereotype, but one that is actually Angry and who want society to take responsibility for years of oppression.

I'm an immigrant kid. I'm acutely aware of what my mother left behind in order to create a better life for her kids. I'm always thrown between guilt of maybe not becoming what she wanted me to become and survival remorse because of what was sacrificed in order for me to be here. I'm always expected to do the best of my life in order to make up for the family we left behind. I'm everyone's European dream but I'm not allowed to grieve. And that makes me angry. Dealing with all of this while also handling racism and ignorance in my day to day, it's not hard to become an Angry Black Woman.

REDBONE

Lucia Ramirez Tuesta

Har ni någonsin känt er otillräckliga?
Inte som att era gärningar är
otillräckliga, utan eran existens? Att er
existens är för lite av det ena eller för
mycket av det andra?

Jag känner det nästan varje dag. Och
jag vet att vi är en hel generation av
personer som känner det varje dag. Jag
ser det i våra ögon, i vår längtan.

Längtan efter mer, efter något annat,
efter att få komma till en plats där vi
bara får vara. Utan frågor om vart vi
kommer ifrån. Nej alltså, vart vi
EGENTLIGEN kommer ifrån? Nej
alltså, var har dina föräldrar sina rötter
då?!

Utän kommentarer om hur exotiska vi
är och hur intressanta våra namn är.
En konstant längtan bort.

Jag föddes i en stad vid namn
Tarapoto, i stadsdelen La Banda de
Shilcayo. Det var den åttonde augusti
1987 och den fantastiska kvinnan som
födde mig heter Nereyda, hennes namn
betyder sjöjungfru på latin, hon
kommer från en stad 20 km från
Tarapoto. Mannen i hennes liv och
tillika min pappa heter Felipe Rolando.
De träffades på universitet i en stad vid
namn Huancayo och där blev de
förälskade. Där började deras
gemensamma resa, tänk om dom vetat
det dom vet nu? Att de skulle hamnat
en el culo del mundo, som en av mina
tíos en gång sa.

På universitet formades dom och det
politiska engagemanget som bodde i
dom, stärktes och blev större. När min
mamma blev gravid med mig bestämde
dom sig för att flytta tillbaka till vår
tropiska del av landet.

Jag skulle bli mina farföräldrars första
barnbarn och eftersom min mamma är

yngst av åtta syskon blev även det
faktumet att hon väntade barn en stor
händelse.

På min första födelsedag hade vi 120
inbjudna, tre tårtor, en clown och ett
band.

Jag var helt enkelt en stor grej, värd att
firas. Bortskämd, med mycket
uppmärksamhet från alla vuxna
omkring mig och med noll oro över
någonting.

Mina föräldrars politiska engagemang
växte och med det även faran för deras
personliga säkerhet.

När läget i landet blev för farligt
lämnade först min pappa Peru. Han
smugglades ut i det landet som
fackförbundet han jobbade för hade
och på sätt kunde han lämna landet.
C:a 9 månader senare lämnade jag och
min mamma landet, flykten var på
riktigt.

Vi kom till Sverige sensommaren
1991. Jag hade inte träffat min pappa
på nio månader och ville i början inte
att han skulle ta i mig. Min bästa
kompis, min pappa, min värld, han
hade lämnat mig och jag fattade aldrig
varför. Jag fattade inte förrän många år
senare att han lämnade mig för att jag
skulle kunna leva resten av mitt liv
med honom. För att han till skillnad
från många av hans politiskt aktiva
vänner, skulle få se sina barn växa upp,
få vara med på födelsedagar och leka
med dom. Och inte hittas i ett dike,
död, torterad eller ännu värre bara helt
försvunnen.

Första tiden i Sverige var tuff. Jag ska
inte ljuga, det är fortfarande tufft att
leva i Sverige. Men första tiden var
ännu värre, vi levde papperslösa i ett
par år och under tiden föddes min

älskade lillasyster. Hon föddes i ett badkar i Ekensberg och min krigare till mamma gjorde allt hon kunde för att den flickan skulle födas frisk, älskad och väl omhändertagen. Trots omständigheterna vi levde i. Trots att vi visste att om dom åkte till sjukhuset så skulle vi bli utvisade. Därav hemma i ett badkar.

Men livet gick vidare och tillslut fick vi vårt uppehållstillstånd. Det där beslutet som bevisade att även vi hörde hemma. Vi var inte längre illegala, vi var inte längre farliga ting som kunde förstöra landet. Så avhumaniserande. Vilket perfekt sätt att ta bort all vår mänsklighet.

Vi byggde upp livet här. Hem, vänner, familj, jobb, studier, bil och allt annat. Allt som tillhör ett liv, allt som är vanligt och helt normalt. Men i denna konstanta normalitet finns alltid en känsla av att inte höra hemma. För mycket peruan, för lite svensk. Och när jag åker tillbaka till Peru? För mycket svensk, för lite peruan... Mannen, jag kan ALDRIG vinna.

När jag var där i vintras hade jag en konversation med en av mina tíos efter att han för tionde gången kallat mig för gringa på ett skämtsamt sätt.

L: tío, jag uppskattar inte att du kallar mig för gringa, det är inte kul. As a matter of fact, du gör mig illa.

Tío Lucho: Vad menar du? Sluta, det var ETT SKÄMT.

L: Jag vet, men det är inte kul. För jag kommer hit för att känna mig hemma, jag kommer hit för att kunna andas, för att få tillhöra. När jag inte får göra det, när du kallar mig för gringa, då gör du mig illa. För i Sverige får jag inte vara svensk. Jag får alltid frågan var jag är ifrån. Var mina föräldrar kommer ifrån. Min svenskhet ifrågasätts HELA TIDEN. Så när jag inte får tillhöra här eller där. Var ska jag tillhöra? Jag är i ett konstant mellanläge, ett mellanläge där jag letar efter min plats på jorden. Förstår du varför jag menar att du gör mig illa?

Tío Lucho: Förlåt, jag visste inte.

Bana Ghebrehiwot

Poem nr 1. Identitet

När melatonin på min hy når solskenet
förvandlas det alltid till guld.
Hår så högt upp i skyarna att gud är
närmare än vad hon tror.
Med ett namn så stor att den lyste upp
en hel nation.
Hon lärde sig att de inte handlar om
hur man ska prata utan om hur når sin
nästa genom att tala.

Poem nr 2. Sanningen

Denna är inte för alla er där ute utan
denna är specifikt för min svarta
syskon.

För dem som aldrig får sina röster
hörda.
För dem som lever i en värld av misär.
För dem som alltid blir nedtystade av
andra.
För dem som inte får älska de dem vill
älska.
För dem som aldrig skulle bli något.

För dem som alla tyckte va ”den där
med attityd yani ...”.

För dem som drömmer om en bättre
framtid i en dyster förort och för dem
som växte upp med självhat från alla
världens hörn.

Hur kan den bästa typen av människa i
världen va så hatad men samtidigt så
eftertraktad av alla? Vad är det som får
er alla att vilja va oss... men
egentligen inte vilja va oss alls på
riktigt?

Folk de brukar – once you go skit
samma den replik hör inte hemma här
de är ett resultat av exotifiering av våra
svarta kroppar som aldrig fått höra
hemma här. Så säg mig syster – varför
gör dem detta mot oss? Hur kan man
leva i ett samhälle där dem älskar att
spotta på oss men samtidigt inte skulle
kunna leva en dag utan oss? Snälla säg
till mig... varför är det såhär?

Ni kanske nu undrar efter allt detta –
vad ger en hopp? Vad får e att vilja
fortsätta i ett samhälle som hatar oss
strukturellt på alla sätt och nivåer.. säg
till mig – vad får en att vilja fortsätta?

Sanningen har jag inte alla svar just här
och nu men en sanning vet jag och de
är ni mina svarta syskon, allt ni gör och
allt ni har gjort är svaret. För vet ni
vad? Jag gör detta för er egentligen för
utan er finns inget jag och utan
gemenskap finns inget vi.

Jbela Melaku

Den första gången jag såg det, den första gången jag kände sån magont och obehag var när jag var ungefär 12, jag visste egentligen inte ens då varför det kändes jobbigt förrän långt senare. Jag och min pappa var på väg någonstans, vi åkte tunnelbana och när vi gick av så kom vi fram till dessa svängdörrar, såna som blivit ersatta med dörrar som har sensorer och öppnas automatiskt. Han stod mindre än en halv meter ifrån dörren och på andra sidan dörren mycket längre bort var en jämngammal, vit man på väg mot samma dörr. Min pappa höll upp dörren, väntade in honom med ett stort leende och sa varsågod, mannen nickade, gick igenom och vi gick därefter.

Jag fick inte stänga köksluckorna för hårt för att inte riskera att störa grannarna, jag var tvungen att vara respektfull mot de oavsett vad och mina lärare hade alltid rätt även när de hade fel. Vi fick inte stämma in i stereotypen, vi skulle visa att vi var bra, att vi tillförde och tillhörde. Och vi var inte de enda.

”Tacksamhetsskulden”

Det var inte förrän jag hörde någon annan säga det som jag kunde sätta ord på de små men upprepade händelserna som ändå påverkat mig och satt spår.

Vi behövde egentligen nästan aldrig vara tacksamma där jag växte upp. Jag växte upp i en förort där alla hade olika bakgrund, alla hade olika kulturer, vi möttes och vi krockade. Det pratades inte mycket om rasismen som existerade bland oss. Och vi som berikades med extra melanin var längst ner i hierarkin, det visste jag sen jag var barn. Jag hade en period då jag ignorerade det och försökte passa in, en period jag

agerade ut och attackerade innan jag blev attackerad. Inget fungerade riktigt. Vi alla visste hur det låg till men jag och mina vänner var ändå väldigt nära och jag vet inte hur.

Jag minns att de enda gångerna rasismen syntes öppet var vid skämt ”mina föräldrar skulle döda mig om jag kom hem med en svart man” Vi skrattade. Jag och min svarta vän, låt oss kalla henne Fatou, skrattade också men våra blickar möttes aldrig. Det var nästan lättare att ignorera känslorna som gömde sig väldigt djupt inne i mig om jag gjorde det ensam. Jag ifrågasatte aldrig varför den svarta kroppen sågs som mindre värd, som något negativt, något som inte vart värt att älska. Det bara var så.

Jag brukar tänka på Fatou och ångrar lite att vi inte pratade mer med varandra, att vi inte stöttade varandra, att vi inte sa emot. Men vi var barn då.

Det kändes ensamt, att känna sig tvungen att tacka och buga för något som var mitt lika mycket som deras. Det kändes ännu mer ensamt att utstå en accepterad rasism på hemmaplan, bland ens vänner och grannar.

Det enda som håller mitt hopp vid liv idag är det svarta systerskapet som jag känner växer starkare och jag har aldrig känt mig så accepterad, uppfylld och normal så som jag är när jag är med dem.

Jon Ely Xiuming Aagaard Andersson

- är det inte vanligare att bli utsatt där du kommer ifrån?
- är det inte vanligare att män tar sig friheter där du kommer ifrån?

jag är rädd för trånga utrymmen
jag är rädd för folkmassor
jag är rädd för rum med stängda dörrar
jag är rädd för vita papper
jag är rädd för vad ni ska säga
eller inte säga
jag är rädd för er tystnad
för vart är solidariteten
när det handlar om någon annan än
vita övre medelklass cis-hetero-kvinnor
jag är rädd för er så kallade feminism
för den kväver oss

*klä av dig! bränn bh:n! ta tillbaka din kropp!
det funkar inte så
det funkar inte så
våra kroppar översexualiseras
hela tiden, med eller utan kläder
även om vi för en kväll tror att vi äger våra kroppar
är det aldrig på våra villkor*

det kväver oss
det kväver oss
berättelserna vi inte kan berätta kväver oss

du tvivlade aldrig
på att kalla du själv för
poet
författare
konstnär
det var en självklarhet
från att du var 13 år och
träffade föräldrarnas
vänner och kollegor
alla berömde dig
du var så smart och
intellektuell
för din ålder
inte för din hudfärg
inte för din härkomst
var du föddes
vart du kom ifrån

för det var ju här
från svenska poeter,
författare och konstnärer
från poeter, författare och
konstnärer som var
omnämnda i böckerna du
läste i skolan
det var en självklarhet
du var ett svenskt
kulturarv från födseln
det bestämdes då
din vita hud
din svenska härkomst
det bestämdes då

//

ge mig professionell
pondus
ge mig en vit rock
ge mig en vit publik
ge mig klinisk vithet
låt mig slicka på den
låt mig spotta på den
låt mig dissekera den

//

tilltala hipster kids
sälj din själ
var lagom förtryckt

vi har för tunga berättelser för att kunna öppna de såren
gång på gång
på gång på gång

*det är bara vissa kroppar som kan dansa en lördagskväll och
samtidigt ha kul och må bra och sedan sova gott
dessa kroppar förstår inte varför det är så svårt för andra
dessa kroppar talar inte samma språk
språket är trasigt
vi kan inte tala*

jag klarar inte av att prata om det
vi klarar inte av att prata om det

ni säger: vi måste prata
jag är rädd för vita papper
jag är rädd för rum med stängda dörrar
vi är queers och transpersoner
vi är utanför det binära, utanför det linjära
våra berättelser får inte finnas i era böcker
svarta bokstäver på vita papper
det funkar inte så
jag är rädd för vita papper
jag är trött på vita papper
vi är trötta på vita papper
vi är trötta på transexkluderande rörelser
vi är trötta på att vara invandrare och bara vara offer
vi är trötta på att bara invandrare beskylls som våldtäktsmän
vi är trötta på att höra kommentarer eller frågor
om vår så kallade "kultur"

- är det inte vanligare att bli utsatt där du kommer ifrån?
- är det inte vanligare att män tar sig friheter där du kommer ifrån?

är det inte dags att du håller käften nu

jag är trött på vita papper utan våra berättelser
att bli ifrågasatt
att bli exkluderad
att bli förminskad
är jobbigare än att vara tyst
därför är vi tysta
därför håller vi käften

Foton: **Queer People of color Family**

Nina Bahar

Vi må være forsiktige med å bruke r-ordet. Dette kommenterte en person som ikke ville ta ordet rasisme i sin munn. Hvis vi sier det for ofte, mente vedkommende, vil det ikke lenger bety noe. Premisset er da at ordet rasisme ikke lenger vil fungere som et retorisk kraftfullt begrep.

Selv om det var første gang jeg hørte det omtalt som r-ordet, er forståelsen av ordet rasisme som et skjellsord gammelt nytt. Det er den hyppigste reaksjonen jeg får når jeg uttaler meg om rasisme. Jeg blir fortalt at jeg vanner ut ordet og noen påstår til og med at jeg derfor gjør urett mot rasismens virkelige ofre. Til slutt vil ingen lenger bry seg om rasisme, blir jeg fortalt. Ansvaret for hvordan samfunnet reagerer mot "ekte" rasisme, hviler i følge denne logikken på meg og andre som adresserer problematikken.

I debatter om rasisme blir det ofte sagt at ordet risikerer å bli *utvannet*. Begrepet mister sin konsentrasjon. Det høres nesten ut som at det snakkes om husholdningssaft som ikke smaker like godt lenger. Den er for vannete, for tynn.

Problemet med å snakke om utvanning, er at det gir inntrykk av at rasisme er et begrep som har til hensikt å stigmatisere enkeltindivider, *rasistene*. Da tilslører man imidlertid at rasisme er et system. Det er et system som fører til at noen favoriseres på bekostning av andre, systematisk, og at hudfarge er en essensiell faktor i denne prosessen. Rasisme er et fleksibelt system som er mest åpenbart for de av oss som kjenner konsekvensene av det: det trenger seg inn i hverdagene våre.

Rasisme er når broren min ikke kan utelukke hudfarge som utslagsgivende faktor når dørvakta på utestedet sier at det er fullt. Når min hvite kone får bedre service i flisebutikken når hun kommer alene, enn når vi er der sammen. Når kompisene min ikke blir kalt inn til jobbintervju og lurer på om det er fordi han ikke heter Morten. Det er alle gangene ens bakgrunn gjøres relevant i samtaler hvor det ikke er relevant. Det er når man er på sin tjuende visning, og er redd for at også denne utleieren vil være avvisende. Det er når man skal holde foredrag på et universitet og ens tilstedeværelse får politiet til å utføre id-kontroll foran kollegaer. Hvis rasisme var et baneord, ville det ikke vært vevd inn i hverdagene våre på denne måten. Rasisme får lov til å veves inn i hverdagene våre fordi den ikke gjenkjennes som rasisme. Den er ikke tykk husholdningssaft lenger.

Vi har lært oss å gjenkjenne rasisme som ideologi eller intensjoner. Vi har ikke lært oss å gjenkjenne systemet. Når vi diskuterer rasisme, tas det ofte for gitt at vi har en felles forståelse av hva rasisme er. Den forståelsen de fleste enes om, er den voldelige, brutale formen for rasisme. Når noen roper svarting etter meg og ber meg dra tilbake dit jeg kommer fra, er de fleste enige om at det ikke er en vennlig forespørsel, men rasisme. For en stor majoritet av befolkningen, forblir dette det utematiserte utgangspunktet, rammen vi har for å forstå rasisme.

Når rasisme kun blir forstått som sterk husholdningssaft, er det lett å avfeie folks levde erfaringer av rasisme når det ser annerledes ut. Da fremstår de hverdagslige innslagene som trivielle sammenlignet med de mer voldelige uttrykkene.

Til syvende og sist er det vesentlige hva slags konsekvenser det har for de av oss som utsettes for det. Selv diskrimineringslovverket deler en slik oppfatning av rasisme, ved at den vektlegger hva slags påvirkning det har i praksis.

Det å tro at noen er kriminelle fordi huden deres ikke er hvit, er rasistisk. For den som får spørsmål rundt sin lovlydighet, er det mindre relevant om det var intensjonelt eller ikke.

Implikasjonene det har i hverdagen er belastende. Dessuten vil akkumuleringen av lignende erfaringer, vise at dette ikke er en enkelthendelse, men et mønster.

Når rasisme likevel diskuteres utfra hvor slagkraftig ordet er, nekter man å ta innover seg hvordan den subtile rasismen påvirker oss. Det er knyttet en dobbelthet til det: samtidig som det er en anerkjennelse av at rasisme eksisterer, benektes dens konsekvenser. Det kan høres litt sånn ut: ”Vi vet jo at rasisme eksisterer, men akkurat dette er ikke rasisme”.

Når jeg snakker om rasisme, gjør jeg det ikke for å henge ut personer, men for å belyse mekanismer i samfunnet som har negative konsekvenser for rasialiserte.

Istedenfor å forholde oss til rasisme som et banneord – sånn som r-ordet insinuerer – bør vi la begrepet romme konsekvensene av rasisme, i alle dens former. Noe annet vil være utvanning av virkeligheten til de av oss som opplever rasisme.

Subtil hverdagsrasisme

– De får så mange barn. Og så når barna blir syke, må de bli hjemme fra jobb. Dette fikk jeg som svar, da jeg i et middagselskap spurte en butikksjef hvorfor hun ikke ville ansette kvinner med minoritetsbakgrunn.

Tekst: Nina Bahar

Illustrasjon: Sureyya Aydin

Hun er nok ikke den eneste arbeidsgiveren som lar seg farge av fordommer i ansettelsesprosessen. Forskning viser at hvis du heter Abdul eller Aisha, vil sannsynligheten for at du blir innkalt til et jobbintervju være 25% mindre enn om du heter Lars eller Anne.

Å tenke at minoritetskvinner får flere barn er en stereotypisk oppfatning. I dette tilfelle en som har direkte konsekvenser for minoritetskvinner som måtte finne på å søke jobb i denne butikken. Her vil de ikke bli innkalt til intervju.

Slike stereotypiske oppfatninger er derfor rasistiske i sin konsekvens. Selv om denne butikksjefen selv mente at det ikke var annet en faktabasert, er resultatet til syvende og sist diskriminerende. Man kan kalle dette for en slags hverdagsrasisme.

Grovt eksempel

Egentlig er eksempelet grovt. En type utsagn butikk-sjefen ville blitt sanksjonert for om hun sa det offentlig. Hadde hun sagt dette direkte til en minoritetskvinn, ville vedkommende kunnet svare på tiltale: «Nei, jeg har ikke flere barn enn gjennomsnittet», eller «ja, men jeg har ikke mange sykedager for det», eller «jeg vil ikke jobbe for tullinger!».

Ofte er hverdagsrasismen mye mer subtil. Den kan til og med være forkledd som komplimenter. «Du snakker jo veldig godt norsk!» er et eksempel. Dette har jeg blitt fortalt ved mange anledninger. Jeg har bodd hele mitt liv i Norge, men den implisitte antakelsen er at jeg ikke er norsk på lik linje med den som gir meg dette «komplementet». I lengden blir det ganske irriterende. Det er nok velment, men når jeg i tillegg til stadighet får spørsmål om hvor jeg kommer fra, fungerer det mer som en påminnelse om min annerledeshet. Metakommunikasjonen er altså «du er annerledes».

I seg selv er det ikke noe galt i å være «annerledes», men dette foregår i en kontekst hvor 71 prosent av nyhetssaker som omhandler innvandring og integrering har et negativt fokus. Jeg er innvandrer. Det snakkes om meg. Jeg er sannsynligvis religiøs, antakelig litt undertrykt, vil helst bare motta trygd, eller motsatt: er et skinnende eksempel på en seier over undertrykkende (minoritets)miljøer, en slags LGBT-miljøets (lesbian, gay, bisexual, and transgender) Hadja Tajik.

Hverdagsrasisme

Hverdagsrasismen bærer i seg de fordommene man har mot medlemmer av forskjellige grupper. Og det som er farlig med denne rasismen, er at den er til stede hos de aller fleste av oss, men de færreste av oss er klar over at det er rasisme. Mens de fleste av oss kan stille i demoer mot brenning av asylmottak, vil kanskje ikke mange ta avstand fra butikk-sjefen på middagsselskapet. Mange vil kanskje si at de skjønner henne litt. Og enda flere ville kanskje forstått en som gir komplimenter til en minoritetsperson for noe de ikke ville rost en såkalt etnisk nordmann for.

Den amerikanske psykiatriprofessoren Alvin Poussaint referer til denne formen for rasisme som «death by a thousand nicks». Skaden er i det akkumulative. Det er altså ikke den ene hendelsen, heller ikke den andre eller tredje, men når disse stereotypiske oppfatningene kommer i store nok doser, at de tusen rispene begynner å merkes. La oss se bort fra at det er irriterende stadig å få spørsmål som signaliserer en annerledeshet. At man ikke vet om grunnen til at man ikke ble innkalt til jobbintervju var navnet en bærer. At samme person for tiende gang spør om man spiser svin. Når dette er en del av hverdagen, er det ikke bare irriterende, men også psykologisk belastende.

I motsetning til det mange tror, er rasisme sjelden et bevisst eller intensjonelt valg. Når jeg i forskjellige fora snakker om rasisme, hender det at folk steiler. De behandler jo ikke noen dårligere på grunn av hudfarge. Eller det handler ikke om hudfarge, sier de, det handler om helt andre ting. Svaret er mer komplisert enn som så.

Flere former for rasisme

Rasisme uttrykker seg på flere måter. Den uttrykksformen som er lettest å legge merke til, er den eksplisitte, voldelige rasismen – det være seg fysisk eller verbalt. Denne formen er som regel intensjonell og bevisst fra avsender. Det er denne formen for rasisme som man eksempelvis kan anmelde til den nyopprettede hatkriminalitetsgruppa hos Oslopolitiet.

Den subtile rasismen er det derimot vanskelig for avsender å forstå at de uttrykker. Selv om denne formen for rasisme på fagspråket kalles mikroagresjoner, er ikke implikasjonene like mikroskopiske.

Noe av det som gjør at mikroagresjoner er så komplisert, er at dersom mottaker påpeker det for avsender, havner hen ofte i en catch-22. Hvis jeg påpeker det, får jeg høre at jeg er for sensitiv, hvis jeg ikke påpeker det, må jeg ete irritasjonen i meg. Det er altså et tap-tap spill. Det kan nemlig oppstå psykologiske dilemmaer og konflikter hos de som får påpekt rasismen.

Gapet mellom den man selv anser seg for å være – en redelig og rettferdig person som aldri bevisst ville diskriminere – og det mottaker faktisk opplever, kan være for stort til at man orker å takle det.

Opplever virkeligheten ulikt

Det er mye som kan tyde på at vi opplever virkeligheten ulikt utfra hvilken rang vi har i makthierarkiet. I følge en amerikansk studie, har marginaliserte grupper som regel en mer virkelighetsfaktisk oppfatning av situasjoner, særlig når det gjelder diskriminering. En av årsaksforklaringene er at man som marginalisert må lære seg kodene til den dominerende gruppen. Et eksempel er når man som kvinne i (et mannsdominert) næringsliv, må lære seg til hvordan menn opererer for å kunne avansere, mens en mann ikke trenger å sette seg inn i kvinners eller transpersoners verden.

Det er problematisk når én virkelighet stadig er den rådende. For hvis jeg forteller deg at konsekvensen av dine ord og handlinger er rasistiske, ligger stadig bevisbyrden hos meg.

Når alt kommer til alt, er det den som har definisjonsmakten som avgjør hvilken virkelighet som er virkelig. Vi lever i et samfunn hvor de færreste av oss er oppmerksomme på rasismen i oss selv, så det er kanskje ikke så rart at utsatte grupper føler at de lever i en parallelverden.

Når vi snakker om sexisme, hører vi på menn eller kvinner og transpersoners opplevelse av det? Når vi snakker om homofobi og transfobi, hører vi på heterofile eller skeive og transpersoners opplevelse av det? Likeledes kan vi spørre oss selv, hvem snakker vi med når det gjelder rasisme?

Gjest i eget land

Fortsatt er det noen som forventer at jeg skal oppføre meg som en ydmyk besøkende på gjesterommet.

Publisert i Ny Tid 16/03/2017

Jonny skriver til meg på epost og forteller at han vil klappe til meg hvis han ser meg på gata. Han skriver at jeg er «en stygg neger-drittsekk», og ber meg om å forlate landet.

Andreas hadde en annen stil. Natt til en lørdag – klokka var 03:00 – fant han det helt naturlig å sende meg en melding for å fortelle meg at jeg var en hyklersk rasist fordi jeg hadde skrevet at Kjetil Rolness brukte et «hvitt språk».

”Er du ikke enig i det?”, spurte Andreas.

”Nei”, svarte jeg.

Da sa Andreas at han ikke lenger hadde noe respekt for meg. Han sa til kona mi, som på et tidspunkt ble involvert i diskusjonen, at vi burde være takknemlige for at vi har muligheten til å være gift her i Norge. Som om det er han personlig som har sørget for dét. Han skrev melding til henne og brukte det ekte navnet hennes – ikke det

kallenavnet som er offentlig på Facebook. Han hadde jo ikke egentlig en truende tone, men lot henne forstå at han visste hvem hun var. Og selv om han ikke truet med vold så satt vi igjen og oss en smule mer utrygge i vårt eget hjem.

Andreas og Jonny sendte meg private meldinger etter at jeg har deltatt i en offentlig debatt om hverdagsrasisme. Begge to krevde noe av meg, men uttrykte det på veldig ulike måter.

Jeg vil anta at de fleste av oss kan enes om at Jonny utgjør et reelt problem for ytringsrommet til utsatte grupper. Mange vil også si seg enig i at jeg gjorde rett i å anmelde ham til politiet. Trussel om vold er konkret. Det tolerere vi ikke.

Andreasene, derimot, hersker det større uenighet om. Andreasene truer ikke. Men de krever å få svar fra meg klokka tre om natta fra min private meldingsinnboks. Han opplever det som sin rett å få et svar når han har lest noe han misliker, og det er innenfor hans jurisdiksjon at jeg skal inngå i en privat meningsutveksling med ham for å regulere hans følelse av harme.

Andreasene mener at om du uttaler deg offentlig, så skal du tåle sånne meldinger og kommentarer. Du skal til og med stå i det så lenge debatten eller kanskje debattantene krever det av deg.

Det som er felles med både Jonnyer og Andreaser er at bak deres utsagn så ligger det en holdning om at jeg skal være takknemlig for *gaven* jeg har fått. Gaven det er å få lov til å bo i Norge – igjen som om det er de selv som har sørget for det. En gave som gjør meg, og kanskje til og med mine barn, til evige gjeldsslaver. For uansett hvor mye skatt jeg betaler, uansett hvor godt norsk jeg snakker og uansett hvor mange år jeg har bodd her, forventes det at jeg skal være takknemlig for gaven. Det er et liv på gjesterommet.

Sosialantropologen Marianne Gullestad refererte til «oss» og «dem» som verten og gjesten: Til syvende og sist kan verten alltid sette ned foten, og maktskjevheten er alltid underliggende.

Det er særlig når jeg utfordrer denne grensen og tar plass som om jeg var vert og ikke gjest, at jeg får reaksjoner. Som når jeg skriver en kronikk om hverdagsrasisme. De kommer som et grep for å sette meg på plass igjen, som en påminnelse om at jeg som gjest ikke har samme ytringsrom.

Så vil noen kanskje mene at det er sant. Sant at jeg stadig er gjest i et land som eies av de som er ekte norske: de etniske nordmennene. I så fall er det dét vi bør diskutere – og hva det impliserer å dele oss inn på denne måten.

Rasisme er et historisk fenomen og en konstruksjon som endrer uttrykksform i takt med sin tid. Det er ikke bare noe som kan knyttes til et individ eller en organisasjon med voldelige eller eksplisitte baktanker. Det er et system som kommer til uttrykk i våre hverdagslige praksiser. En kontinuerlig prosess som gjør at jeg er «den andre» med et negativt fortegn, fordi huden, morsmålet og fødestedet mitt tilsier det.

Mens mange oppfatter rasisme som et «kort» man kan dra, eller et skjellsord, er det andre av oss som ikke har mulighet til å forholde seg til rasisme på det abstrakte nivået – rett og slett fordi vi opplever rasisme som et hverdagslig innslag, nesten på lik linje som matinnkjøp, jobbmøter og trening. Det er en maktskjevhet som blir en naturlig konsekvens av at et «vi» – majoritetsnordmenn – får muligheten til å være nøytrale, til å utgjøre normen.

Man kan selvfølgelig se på individuelle faktorer. For eksempel når man sier at kvinner er dårligere til å forhandle lønn, og mener at dette er grunnen til at forskjellen eksisterer. Denne forklaringsmodellen utelater imidlertid alle de små påvirkningene som i sum danner et samfunn der menn ses på som mer verdt enn kvinner.

Så hvem er Jonny og Andreas? De er menn som selv mener at innholdet i kommentarene deres er opplysende bidrag i debatter. De ser på det som blant annet spredning av kunnskap om deres gruppe eller ideologi. De er ikke bare individer, de danner også et mønster av sosial kontroll. Et mønster som truer mange kvinner og minoriteter til taushet i det offentlige rom.

Det som er unikt for vår tid, er at offentligheten på mange måter har blitt allemannseie. Man kan selv være redaktører og utgivere av egne ytringer. Alle har dessuten en digital postboks, som enhver Jonny og Andreas kan skrive til når som helst på døgnet. Og selv om vi må ta disse individene på alvor, er vi nødt til også å flytte fokus til det sosiale, kulturelle og politiske klimaet ellers i samfunnet.

Sumaya Jirde Ali

Ytringsfrihet, sa du?

Tidligere i år meldte britiske [Amena Khan seg ut av en L'Oreal-reklame](#) etter å ha blitt grovt hetset av folk på ytre høyresida. Khans forbrytelse: Å skrive tweets hvor hun kritiserte Israel for krigen i Gaza i 2014. [En 50 dagers lang krig mellom Israel og Gaza hvor 72 israelere mot 2131 palestinske menneskeliv gikk tapt. 530 sårede israelere mot 10 100 palestinske sårede.](#)

Det konservative amerikanske nettstedet The Daily Caller var de første til å publisere Khans tweets fra 2014. Aktivister på ytre høyre mobiliserte til hetskampanje. Khan ble presset til å ta avstand fra sine gamle uttalelser, før hun trakk seg tilbake fra reklamen.

Khan var L'Oreal's første hijabbærende modell. Det varte ikke lenge. "Hvorfor sto ikke hun fast ved sine uttalelser? Hun gjorde ikke noe galt." tenkte jeg.

[Noen uker senere ble det ekle mønsteret synlig for meg.](#) Mennel Ibtisseim måtte melde seg ut av The Voice fordi hun, i likhet med Amena Khan, hadde tatt avstand fra Israels krig i Gaza. Ibtisseim var Frankrikes første synlige muslimske fransk-arabiske kvinne til å delta i The Voice. Hun fremførte en engelsk/arabisk versjon av Leonard Cohen's "Hallelujah". Youtube-videoen av hennes audition har bikket 3 millioner visninger. Ibtisseim hadde også våget å sette spørsmålsteget ved hvem som egentlig sto bak terrorangrepet i Nice i 2016. Til dette førte til en storm på sosiale medier og et sterkt press mot The Voice om å ekskludere Ibtisseim. Til slutt kom hun med en video hvor hun tok avstand fra tidligere uttalelser, før hun selv trakk seg fra The Voice.

Gamle tweets fra 2014 og 2016 ble altså brukt mot Ibtisseim i 2018:. Til slutt kom hun med en video hvor hun tok avstand fra tidligere uttalelser, før hun trakk seg fra The Voice.

Jeg undret meg over hvordan to muslimske kvinner, en i Storbritannia, den andre i Frankrike, kunne ende opp med å trekke seg tilbake fra seter de så tydelig ønsket å sitte på. Hvorfor var noen så opptatt av de politiske meningene til en artist og en modell at de gravde opp gamle tweets? Hvordan kunne disse ytringene provosere så mye, når det var snakk om meninger mange hvite, profilerte kulturpersonlighetene på venstresida har, uten at dette problematiseres? Og hvordan kunne tweets fra 2014 virke så provoserende, og hvordan kunne de forårsake internasjonale hetskampanjer fra internettets mørkeste hjørner? Kan man egentlig tale om reell ytringsfrihet, når noen så tydelig må betale mer for sine ytringer enn andre?

Har ikke Khan og Ibtisseim ytringsfrihet, uansett hvor enige eller uenige vi er med deres uttalelser?

[I et Buzzfeed-intervju svarer Princeton antropolog og professor Carolyn Rouse mer eller mindre på dette spørsmålet.](#) Rouse mener at ytringsfriheten ikke er absolutt, og hun hevder at vi ofte både ser og diskuterer ytringsfriheten fra feil ståsted. I stedet for å diskutere alles rett til å ytre seg, bør vi ha en debatt om *hvem* som har *tilgang* til ytringsfrihet, mener Rouse. Hun gir eksempler fra USA: "Det handler om at når svarte mennesker utøver deres rett til å ytre seg fritt – å knele under nasjonalsangen som Colin Kaepernick, å kalle presidenten en *white supremacist* som [sportsjournalisten] Jemele Hill – så oppfordrer Det hvite hus offentlig til at de skal bli sparket.»

Eksempelene er fra USA, men problemstillingen er universell:
Altså: Hvem slipper unna med uskyldige klaps for sine ytringer, og hvem presses til et utholdelig psykisk og fysisk punkt, og hvorfor?

Mari Skurdal var inne på det samme da hun skrev i Klassekampen 28. februar at hudfarge teller når det gjelder hvilke reaksjoner man får i den offentlige debatten. Hvem sier hva? Her påpekte hun at Oslo-byråd Lan Marie Nguyen Berg, som har asiatisk utseende, er utsatt for store mengder ofte grov rasistisk hets, mens hennes hvite partifelle i stor grad slipper unna.

Denne type rasistisk forskjellsbehandling mener jeg kommer fra en "gjest" og "vert"-tankegang, noe sosialantropolog Marianne Gullestad først satte ord på. "Gjesten", den som kommer utenfra, er forskjellsbehandlingens offer. Ofte trenger ikke "gjesten" å være en "gjest" engang, hen kan ha vokst opp og bodd i samme nabolag som "verten". Det som avgjør "gjest"-statusen er bakgrunn og hudfarge. Min lillebror som er født i Norge vil aldri sees på som en "vert", for han er brun i huden.

Ytringers reaksjoner og konsekvenser varierer fra gruppe til gruppe. Men hvor kommer dette hatet som rammer spesifikke grupper fra? Den amerikanske historieprofessoren Carol Anderson svarer på det i boken "White Rage – The unspoken truth of our racial divide" fra 2016. Anderson skriver: "Det som utløser hvit sinne er, uungåelig, svart framgang. Det er ikke bare tilstedeværelsen av svarte mennesker som er problemet; det er heller svarthet med ambisjoner, med driv, med mål, med forhåpninger, og med krav om full og likeverdig borgerskap.» Khan og Ibtessim er ikke svarte, nei, men de er innvandrerkvinner med ambisjoner. Muslimske kvinner som opptrer i arenaer som er fremmede for dem: En L'Oréal-kampanje og franske The Voice. At det faller dem så naturlig å *ta plass* blir provoserende. På toppen av det bryter de med stereotypiske forestillinger: De er ikke "undertrykte og kuert", men selvstendige kvinner som vet hva de vil ha, og som tør gå etter det. Det samme gjelder Berg, en vietnamesisk-norsk kvinne med politisk makt.

I Norge ser vi på ytringsfriheten som en typisk "norsk" verdi. Vi reflekterer derimot sjeldent over hvordan tilgang til offentligheten og ytringers konsekvenser varierer fra gruppe til gruppe slik Rouse hevder. Lurer du på ytringsfrihetens vilkår i et gitt land? Se nærmere på minoritenes deltakelse i landets offentlige ordskifte. Hvor frittalende og frimodige er minoritetene? Hvor naturlig faller det for dem å *ta plass*, være kritiske, er de unnskyldende/ikke-unnskyldende i sin fremgangsmetode?

Dessverre finner vi det ekle mønsteret også i den norske andedammen. I snart to uker har undertegnede vært utsatt for en av de mest belastende hetskampanjene jeg har opplevd. Det hele startet da en Resett-skribent ble sterkt provosert av at jeg hadde sagt "ja, fuck Sylvi Listhaug" og "Fuck the police". Førstnevnte ropte jeg tilbake etter at en i publikum under NATT&DAG's Osloprisutdeling sa det først. Sistnevnte skrev jeg i en tweet - en jeg slettet like etter - som omhandlet [Oslopolitiets raseprofilering av to svarte ungdommer i Groruddalen tidlig februar i år](#). Men, i likhet med Khan og Ibtessims tilfeller, betyr kontekst selvsagt ingenting når man først er ute etter å ta noen. [Neste Resett-innlegg](#) om meg var skrevet av en anonym person, "Mumler Gåseegg", som mente at jeg var «spissen på det somaliske og særdeles aktivt fødende, tunge spydet som er kastet inn i Norge». Her knyttes jeg personlig til en voldsom konspirasjonsteori om islamisering av Europa.

I mellomtiden fyltes mine innbokser på sosiale medier med hets fra sinte folk som slukte fiendebildene om meg. Når ulike medier først skrev om hetsen, ble jeg vitne til en kvalmende legitimering. Alt fra hetsere til saklige individer mente at jeg fortjente uttalelser som «slå ring om henne, søl bensin og tenn faklene» fordi jeg hadde "fornærmet norske politikere og norske institusjoner".

Ingen storm oppsto da Marit Arnstad sa "fuck Oslo" som samferdselsminister i 2013. Mens jeg, en 20 år gammel samfunnsdebattant, hetses så grovt at jeg har måttet avlyse flere offentlige arrangementer i frykt for egen sikkerhet og psykiske og fysiske helse. Jeg må ha trygghetsamtale med politiet ettersom voldsalarm ikke holder lenger.

Meningsfeller, meningsmotstandere og hetsere har hevdet at jeg aldri burde ha sagt eller skrevet "fuck"-utsagnene. Selv har jeg skrevet offentlig at jeg angrer på begge. I ettertid mener jeg det er leit at vi, meg inkludert, har frivillig gått med på premisset om at hvis jeg ikke hadde ytret og skrevet a, hadde kanskje b aldri inntruffet. Virkeligheten er mer komplisert enn som så.

I sin bok "Women and Power – A Manifesto" fra 2017 er professor i klassisk historie Mary Beard inne på nettopp dette. Beard tar oss helt tilbake til Athen og Roma, gjennom kunst og litteratur for å vise at: "when it comes to silencing women, Western culture has had thousands of years of practice." Beard skriver om den verbale volden kvinner møter på i offentligheten: "It is not *what* you say that prompts it, it's simply the fact that you're saying it."

Dette kommer tydelig frem når ansvarlig redaktør for Resett Helge Lurås snakker om den grove hetsen mot meg. En hets som startet under hans "vakt", på hans nettside. Lurås har gjennomgående rasjonalisert og bortforklart hetsen. På privatmelding til meg skrev han at jeg har "en saftig språkbruk selv. Da må man også tåle reaksjoner".

«Såpass må du tåle»-argumentet er vanlig, og gir et falskt inntrykk av at dette er nøytrale regler for debatt som gjelder alle. Men sånn er det ikke.

Noen timer før vi skulle møtes i Dagsnytt 18-studioet 28. februar, stemplet Lurås meg som "islamist" i et innlegg fult av personangrep. "Islamist"-stempelet genererte mer hets mot meg, den tappet meg for krefter. Jeg møtte ikke opp til NRK-debatt som planlagt.

I et [Morgenblad-intervju](#) med tittelen "Lurås beklager ikke", legger Lurås heller ikke skjul på hva som egentlig provoserer: Meg. På spørsmål om Resett-"kritikken" koker ned til mine "fuck"-utsagn, svarer Lurås: "Det er vel bare et symptom når hun sier «fuck Sylvi Listhaug» og «fuck politiet» (...) når den fremmes av en person som henne, med de karakteristikaene, blir det vanskeligere å argumentere mot, fordi man må ta disse hensynene." Lurås stusser over om jeg "bør vies så mye plass."

Dette vet jeg: Uansett hva enn jeg, Khan eller Ibtessem skriver, deltar vi ikke i det offentlige ordskiftet på like premisser som andre. Som synlige muslimske kvinner beveger vi oss i rom kvinner som oss tradisjonelt sett ikke har beveget seg i før, og dette er så provoserende for enkelte at vi må hetses til vi blir tause og trekker oss tilbake. Vi har ytringsfrihet, men nåde oss hvis vi bruker den "feil". Vårt ytringsrom er lite: innvandrere – gjester – må til syvende og sist være takknemlige og ydmyke ovenfor verten og vertslandet. Vi må smile søtt og bukke dypt. Men vil jeg akseptere dette? Nei. Jeg nekter å akseptere takknemlighetstyranniet.

Hvorfor? Fordi mine søstre marsjerte og kjempet ikke for kvinnelig stemmerett så kvinnelige røster som min skulle knebles i 2018. Fordi det enda finnes folk som mener at kvinner ikke skal ha en brøytende væremåte. Fordi som svart, som muslim, som kvinne har jeg en trang liten boks å forholde meg til. Og nåde mine farger hvis de tørr flyte utover de tradisjonelle veggene.

Jeg gis ikke plass slik Lurås hevder, jeg *tar* det og min høylytte røst må folk vende seg til for den skal ingensteds. Den er hjemme.

Louise Helmfrid

Ett öppet brev till Svenska skolan

2016 har varit så viktigt för mig. För mig de syskon jag mött i samband med People of Color-möten som startats av mig och mina fantastiska vänner, Pride Of Color i Stockholm, de som stöttat mig genom min MAKTHAVARNA-vecka och gett så mycket kärlek bara genom att ha visat att ni finns och att ni hör. 2016 har varit viktigt för oss. För People of Color.

Det tynger mitt hjärta, det brinner i mig när jag ser allt hat vi får. Ett kallt bemötande från de människor som *inte* utsätts för det *vi* utsätts för. Mitt fokus ligger nu på er, skolledningar, lärare, personal som inte ser vart deras roll ligger i detta. Ni ska vara verksamheter som ser till så att vi får en tillvaro och utbildning som ni kan marknadsföra om i era broschyrer, som vi kan rekommendera och som kommer förbereda oss för en framtid efter skoltiden. Vad är det ni håller på med om inte förbereder oss för rasismen vi kommer bemöta utanför skolan och i framtiden?

Hur kan individer i maktpositioner vara så dåligt pålästa om anti-rasism när ni sitter på en arbetsplats som kryllar av diversitet hos elever. Det är er skyldighet att utbilda er så att vi får det vi behöver när skolan är otrygg, inte vår. Hur många gånger ska vi behöva samla mod för att räcka upp handen i klassrummet, sitta inne hos programrektorn och förklara hur lärarna bemöter elever rasistiskt, byta klass för att ingen vill se hur POC utsätts för rasism. Nej, det kallas inte mobbning, inte ett missförstånd eller ett skämt – det kallas för *rasism*. Det är inte vi som ska behöva berätta för er vad som händer i klassrummen, om vi kan se det så borde ni kunna se det. Ni har en skyldighet att se till så att alla på skolan är trygga, varför är inte alla det? Hur kan vita elevers känslor kring vår förening vara viktigare än POCs liv? Plötsligt är det då ni agerar för att motarbeta vad ni anser är diskriminering, men när vi sitter inne på era kontor och berättar om vad vi utsätts stänger ni av och svarar intränat ”Det var nog ett missförstånd”, ”Vad synd, men vi kan visa dem vår likabehandlingsplan igen.”.

Det räcker inte, var är era åtgärder? När ska *ni* sätta stopp för rasismen?

Men jag ser inte bara hatet vi har fått, jag ser kärleken, värmen och gemenskapen. Jag ser klassrum fyllas på onsdagseftermiddagarna med fantastiska elever som alla är där för olika saker, att lära sig om anti-rasism, hitta nya vänner, bara ha någonstans att hänga men vi har alla fortfarande den gemenskapen i rummet som ingen kan ta ifrån oss, att vara People of Color. Vi stärker varandra, vi stöttar varandra och vi bygger upp varandra medan världen utanför väggarna i klassrummet vi bokat försöker riva ner oss. Vi behöver support.

Motarbetar ni People of Color-föreningar i skolan så motarbetar ni trygghet på skolan och er kära likabehandlingsplan.

Kära svenska skolor i detta land som är ”för alla” – People of color föreningar är inte diskriminerande. De är inte kontroversiella. De är inte rasistiska. De ger oss orken att gå i era rasistiska skolor, om ni inte tar tag i de problem som ni blundar för och ger oss en trygg skolmiljö så skapar vi vår egna.

Hälsningar Louise Helmfrid, People of Color Katedral

Intervju om antirasistiskt motstånd med Louise Helmfrid, Vendela Löfgren, Christine, Shaimaa Abdurahim

1) Frågor till styrelsepersoner i POC-Katedral

Diskutera gärna tillsammans men svara var för sig om ni kan utifrån din egen position/erfarenhet

Ditt namn: Louise Helmfrid

Årskurs/inriktning: Tredje året på gymnasiet, samhällsvetenskapliga programmet med beteendeenriktning

Vilka är dina tre bästa tips som du skulle ge elevgrupper i andra skolor som vill organisera sig mot rasism?

1. Backa varandra och håll ihop. Ni är inte ensamma, hatet är stort men kärleken ni skapar och får är större. Ni finns för ni vill göra skolan till en rättvisare och tryggare plats, backa varandra och håll ihop.
2. Kampen mot rasism är inte alltid att organisera sig och snacka politik, det är så viktigt att bara få hänga med människor som har haft samma upplevelser utan att ens behöva prata om det – ha möten där ni lyssnar på musik och snackar om hur snygg Serena Williams är.
3. Det är OK att ta pauser. Det är otroligt krävande (men så värt och energigivande!) att organisera sig som elevgrupp då det finns mycket motgångar, så glöm inte att ta pauser ifrån arbetet ni gör. Det handlar ju ändå om POCs hälsa.

Ditt namn: Vendela Löfgren

Årskurs/inriktning: Andra året på gymnasiet, samhällsvetenskapliga programmet med beteendeenriktning

Vilka är dina tre bästa tips som du skulle ge elevgrupper i andra skolor som vill organisera sig mot rasism?

1. Trygghet! Organisera dig med personer du känner dig trygg med, att strida mot rasism kan vara något som skapar otrygga situationer och diskussioner, därför är det jätteviktigt att du känner dig trygg i din organisation. Tänk dig att organisationen ska verka som ett immunförsvar, den ska skydda dig men samtidigt motverka viruset.
2. Ju fler desto bättre! Organisera er tillsammans med andra grupper som har samma syfte som ni, tillsammans är vi starkare! Se på Black Panthers kamp för social rättvisa under 60-talet.
3. Sociala medier! Kan vara jättebra att värva medlemmar på men också att föra debatten vidare, men också för att dela erfarenheter och lära av varandra. Kunskap gör en stor del i kampen mot rasism då en ofta måste försvara sig själv och påtala samhällsstrukturer och postkoloniala samband. Till exempel finns det en massa bra hemsidor och konton på sociala medier där ni kan föra kampen mot antirasism tillsammans. Se till att skydda er på internet bara!

2) Ställ dessa frågor till andra personer i föreningen (utanför styrelsen)

Intervjua gärna 2-4 andra personer

Namn: Christine

Årskurs/inriktning: IB15

Vilken rasism möter du i din vardag och hur bemöter du den? Att bli kallad asiat utan att veta vilket land jag kommer ifrån eller vilken del av Asien. Som att hela Asien var ett land för dom. Vilket också har med att folk sexualiserar mig för jag är från Asien. Gör mig till en fetisch. Jag blir "exotisk". Eller ännu värre, "du är snygg för att vara asiat."

Vad betyder POC-Katedral för dig? POC betyder mycket för mig att det bara finns. Jag har inte haft tid att vara där så mycket men jag känner mig tryggare och mer accepterad bara av att veta att de finns

Namn: Shaimaa Abdurahim

Årskurs/inriktning: Första året på gymnasiet, samhällsvetenskapsprogrammet med inriktning samhällsvetenskap.

Vilken rasism möter du i din vardag och hur bemöter du den? Det kan vara allt från konstiga blickar på stan till rasistiska skämt i klassen som jag väljer att vifta bort för att folk inte ska säga att jag överreagerar. Oftast när det händer att någon i min omgivning säger n-ordet eller gör något liknande kan jag säga till. Men varje strid är inte heller värd att ta och det är då har jag ett bra support-system bland mina vänner som jag vet att alltid står upp för mig.

Vad betyder POC-Katedral för dig? POC-katedral är verkligen allt för mig. Om det inte vore för den kanske jag inte ens hade gått kvar på skolan. Det är fantastiskt att ha ett tryggt rum där man vet att man inte kommer bli utsatt för rasism och kan vara sig själv. Bortsett från det har det även gett mig vänner som jag tycker om som även förstår mig på ett sätt mina vita vänner aldrig skulle kunna.

Aftab Soltani

Freelance Artist

Deborah Balirya

The unseen face of social homophobia and discrimination on grounds of sexual orientation.

My name is Deborah Balirya who is an lgbtq refugee who fled from Uganda where homosexuality is criminal. In Uganda, it is criminal to be gay. I was forced to escape in order not to be killed and imprisoned.

I was forced to escape for my life from spouse's and relatives in Uganda. The reason was that i was in love with a woman. In Uganda, homosexuality is forbidden and associated with life endangering of community. For several years, i have sought asylum in Sweden.

In Uganda, I lived in marriage with a man. Marriage was bad, but in the African culture it is unthinkable to divorce. With me and my girlfriend more often as many saw us as close friends. However, our love relationship was forbidden and we did our best not to openly express our feelings in the open. This shows that the inequality of women has existed for thousands of years, thus this brings me to introduce the word **sexism** meaning that women have started fighting back against societal oppression.....as Interfem!

In essence, the word sexism is defined as “discrimination based on sex or gender, or the belief that men are superior to women.” A person can be sexist either consciously or subconsciously, especially when it comes to the economic, political, or social discrimination of women.

In Sweden one may assume to be safe its not all red roses... in that Sweden does not appear to ban or prohibit LGBTQ demonstrations or gatherings. Forinstance Pride parades and other LGBT events enjoy the same rights as all other political demonstrations. However, there traces of homophobia a seen like I was constantly harassed in the accommodation centers as some people burned my rainbow flag causing me mental, physical torture and harassment forcing me into the closet again. In almost every year, people leaving Pride Park, in the main area of the Stockholm Pride festival, are physically attacked. Threats against the celebrations are also common. Hate crime are still committed toward an ethnic minority LGBT person due to their sexuality, his ethnic background or both. With the hate crime of this nature it is difficult to register in statistics as crime is only registered as one type or another. Hence go unsolved leaving the perpetrators go scott free and victim traumatized or stigmatized.

My synergy as a social rights activists empowered with massive training from Interfem and ADU I continue to go ahead with the struggle to sensetize our fellow newcomers about our rights as LGBTQ. By informing them to report such cases to Interfem and ADU who can inform the Diskrimering Ombudsman which protects against sexual orientation discrimination and has played an active role in handling complaints and regularly addresses cases of sexual orientation discrimination.

Fifi Saidin

Situation of Transgender in Malaysia and why I come to Sweden.

We gain freedom when we have paid full price for our right to live! And what is that freedom mean? How the full price had been paid? I leave this question for reader to answer themselves.

The transgender community in Malaysia has for a long time been fighting for the most basic rights, one of it is being to have our gender identity reflected in our identity cards. Often confused with a transvestite, a transgender is defined as an individual who feels the opposite of his or her biological self. A transvestite is someone who derives pleasure cross-dressing as a woman and has no issue with his biological self. How did most people miss the basic understanding of what comprises a transgender? Or does people within their consciousness harbor contempt for the likes of people like us?

The prosecution, stigma and discrimination plaguing the transgender community, some 10,000 of us, have forced many of us to the brink of despair, with some even committing suicide. Disowned by our parents, harassed, abuses and humiliated by the police and religious officers, condemned by society and refused employment by virtue of our dressing, some of the transgender were driven to sex work. But to judge all transgender as whores and drug users is no different from judging a person's capability based on his or her ethnicity.

In October 2009, a Muslim transsexual, caught for cross-dressing, was forced by the Religious Department to remove her underwear in the presence of the department's male officers. Department director then said: "He may feel his rights as a person had been violated but as Muslims we have the responsibility to ensure he does no go astray."

The 28-year-old hairstylist, Anonymous, was handcuffed and arrested for cross-dressing. Anonymous filed a suit against the department and the government authority, claiming his rights as a citizen – as enshrined under the Federal Constitution – to live with dignity and privacy and to express himself through

dressing had been infringed. But the authorities always had to say: "We have to act on complaints by the public. For example, when men enter women's toilets because these men feel they are more similar with women, we have to act. These are people who are not comfortable with transgender. This also has to be respected."

In Malaysia, Muslim transgender, we can under Section 21 of the Minor Offences Act 1955 be charged with indecent behavior which includes cross-dressing. The term "indecent" behavior has not been defined in the Act, leaving it to the police to determine what constitutes "indecent" behavior.

According to Head of Psychotherapy and Intervention Section of University Putra Malaysia Counseling Division, Anonymous, "rehabilitation and treatment should be carried out as the issues against the norms developed due to various factors that we had not cope since the beginning. The existence of these groups is a lot of concern for many parties and can have a negative impact on society if left unattended to correct them". How in the millennium world nowadays, sexual orientation and gender identity and expression still been categorized as one of the mental disorder?

The word 'normal' has never sat well with me. No kind of sexuality or gender identity is abnormal. All we can say that some people's way of being are more common, while others are less common, but we're all NORMAL!

If someone is gay, that is not their whole and entire existence. They're a complete person with many quirks and dreams and abilities, just like anybody else. The same goes for a transgender person. Now, a transgender person may stand out from others, appearance-wise, but why would people judge the entire personality of a human being simply by their looks?

We have people from all races and all religious background and so on, therefore anyone should be protected and must be given an equal rights,

regardless of their race, religion, gender and even sexuality. “This is not the matter of the religion but it’s a matter of being inclusive towards other citizens from different diverse background towards the developments, health and economical point of view. Conversion therapy which consists of psychological treatment or spiritual counseling to change a person’s sexual orientation or gender identity is widely seen by medical and scientific community as potentially harmful and a form of pseudoscience.

Trans bashing is the act of victimizing a person emotionally, physically, sexually and verbally because we identifying and express ourselves as a transgender person. Trans bashing is committed because of the target’s actual or perceived gender identity, not sexual orientation. Visibility can be an empowerment towards us trans people but being visible can also be an easy target for transphobic people out there. Discrimination, including physical or sexual violence against trans people due to transphobia or homophobia, is a common occurrence for trans people. Every year we had knocked by the report of murders, attacks, violence’s of trans people all around the world. In Malaysia itself, we had several cases reported but many more go unreported.

Remember the late “Anonymous” who died of depression after her fight to get legal recognition was rejected and the way media, netizens had condemned and trans bashing her for being who she is. I still remember reading the news at the main stream media where they often use degrading term such as PONDAN to mock her and the way some media even condemn her parents for having a child like her. I ask myself what have we become? Where is humanity? Where is the moral values in those that had bashed her without even knowing that she was the wine bread of the family and all she wanted was to continue her studies in medicine where she can then contribute to the society. The late Anonymous’s case is just one example of the trans bashing here in Malaysia.

Sadly when it comes to Transgender issues in plight, we are mostly forgotten or put aside as we are the minorities of the minorities. In Malaysia, the religious authorities, politicians and media has the responsibility to create awareness to reduce such discriminations but yet we have laws that criminalize trans people here in Malaysia, we have statements being made by politicians that condemns transgender and certain medias that portrays negative remarks towards us. All this kind of portrayal will than fuel hate and encourages discrimination and violence towards transgender in Malaysia.

In Malaysia, religious scholars have spared no efforts in condemning the transgender community. Mufti who helped establish the 1983 fatwa (religious decree) banning Sex Reassignment Surgery (SRS) to Muslim transgender, once said transgender should use their “willpower” and adopt traditional lifestyles.

“You cannot be transgender, you are either a woman or a man. Why do you want to go against Allah? If God has created you as a boy, then act like a boy, vice versa”, this is the line that often proclaimed to us when it comes to transgenderism argumentation. The 1983 fatwa in effect has made the transgender community persona non grata in our own homeland.

The transgender’s cry for acceptance is often dismissed by society which ironically and shamelessly stands in judgement against us. Does the freedom for us transgender is when we need to give up our life and die? Does the death from suicide will pay the full price? That is the sad truth that applies to some of the trans community that have no strength, no courage, lost hope and stuck in this dilemma and they choose to escaped by getting “off” forever. Luckily I aware of what I can do and I choose to live, thus this entire writing made me no longer want to live in Malaysia and decided to come to Sweden.

Debbie

Jag heter Debbie, är 14 år gammal och bor i Stockholm. Jag är judinna från Israel och går i en klass med judisk inriktning. Jag bär alltid ett halsband med en Magen David runt halsen och för det får jag blickar för från folk på stan. Om någon undrar om jag är judinna så har jag alltid varit stolt över det och har svarat ja.

Jag upplevt hat och negativa kommentarer på grund av det till exempel stereotypiska frågor och kommentarer som: "Är inte du rik? Det ska ju judar vara!" "Är du verkligen jude? Du har ingen lång näsa!". Det stör mig enormt för liksom jag kan vara blond och vara jude liksom, vad är grejen? Alla kan inte se likadana ut. Det skulle ju vara tråkigt.

En grej hände för ungefär två månader sen. Jag var med en av mina vänner och hennes vänner som jag inte kände så bra. Vi gick på en gata och jag såg ett mynt på marken. Jag tog upp den, liksom vem gör inte det, inget konstigt? Och en av kompisarna som inte jag kände så bra kollar på mig skrattar och säger, "Jävla jude letar alltid efter pengar! Hahaha". Jag är inte rädd för att stå på mig. Jag är en väldigt stark person och jag är bekväm med vem jag är, men i den sekunden blev jag alldeles stum, jag kunde inte säga någonting. Jag blev så överraskad över hur någon kunde säga nåt sånt till mitt ansikte. Ingen reagerade och vi fortsatte gå som det aldrig hade hänt. Jag har inte träffat personen sen dess.

Småsaker som detta kan hända hela tiden för mig, men det har varit några gånger då det har varit grövre. Folk kan skriva på sociala medier att de tycker att jag ska dö och att Hitler var en bra man som bara missade några och att det är det största misstaget han gjorde.

Jag brukar alltid stå på mig när jag ser kommentarer som har fått mig att bli sårad. Jag försöker prata med personen om varför den säger såna här saker, dock så leder det oftast till att personen bara skriver mer hat.